

4. Фінанси: [навч. посіб.] / [Юрій С.І., Алексеєнко Л.М., Федосова В.М.]; за ред. С.І. Юрія, В.М.Федосова. – К.:Знання, 2008. – 611с.

УДК 339.9 (075.8)

**Ганін Віктор, к.е.н., професор
Дубровіна Віра, ст. викл.**

*Харківський торговельно-економічний інститут
Київського національного торговельно-економічного університету,
м. Харків, Україна*

РОЗВИТОК МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН В СУЧАСНОМУ КОНТЕКСТІ

**Ganin Viktor, Ph.D (Economics), Professor
Dubrovina Vira, Senior lecturer**

DEVELOPMENT OF INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS IN THE MODERN CONTEXT

Розвиток міжнародних економічних відносин і світової торгівлі характеризується ускладненням всієї системи міжнародного торговельно-економічного обміну. Незважаючи на зростаючу нерівновагу розвитку світового ринку, кількість торгово-економічних суперечок, згідно з даними ВТО, поступово знижується. Країни-члени СОТ все менш звертаються до механізму врегулювання торгово-економічних конфліктів. У зв'язку з чим спостерігається розширення чисельності двосторонніх і регіональних торговельних угод (з прописаними в них механізмах вирішення спорів між учасниками угод), які підсилюють неоднорідність правил торгівлі, штучно змінюють конкурентоспроможність товарів на зовнішніх ринках і в результаті призводять до спотворень умов здійснення зовнішньоекономічної діяльності. У структурі міжнародних економічних відносин міжнародна торгівля істотно перевищує інші види зовнішньоекономічної діяльності. Найбільш динамічним сектором світового господарства виступає торгівля послугами. Вважаємо, така тенденція збережеться і в середньо- і довгостроковій перспективі. Під впливом процесу глобалізації і його основних суб'єктів – транснаціональних корпорацій – відбуваються зміни в географії потоків товарів і послуг. Очікується подальше підвищення частки країн, що розвиваються за рахунок нових індустріальних країн і питомої ваги країн Азії, перш за все, за рахунок Китаю та країн Південно-Східної Азії. Вихід Китаю на перше місце в світовому експорті, практично рівні експортні частки країн, що розвиваються і Євросоюзу говорить про настання нового періоду в світогосподарських зв'язках. Якщо додати до цього наслідки глобальної кризи, включаючи зростання протекціонізму, торговельні та валютні війни і проблеми СОТ зі збереженням курсу на лібералізацію, то стає

очевидною й інша тенденція – потреба в «новому світопорядку», тобто реорганізації зазначених зв'язків відповідно до нової розстановки сил у світовому господарстві.

Зростаючий вплив на розвиток світової торгівлі обумовлений діяльністю регіональних інтеграційних об'єднань, що з'єднують потоки товарів, послуг, капіталів, робочої сили в єдиний економічний простір. Змістом міжнародної торгівлі все більше стає обслуговування потреб «глобального виробництва» в рамках ТНК, і цей процес триватиме. ТНК концентрують основні активи світу, мають величезну економічну потужність і науково-технічний потенціал, значні фінансові, інвестиційні, торгові потоки та контролюють розміщення промисловості. При цьому спостерігаються тісні коопераційні зв'язки в межах самих ТНК.

Певні сегменти світових ринків фактично стають закритими для інших учасників і конкуренції, оскільки умови виробничо-збутових угод і ціни (трансфертні) внутрішньокорпоративної торгівлі встановлюються самими ТНК. Ці великі сегменти світових ринків складно врегульовані, в тому числі заходами СОТ, і представляють для цієї організації зростаючу проблему. Ось чому подальше вдосконалення багатостороннього регулювання світової торгівлі в рамках СОТ з урахуванням інтересів країн, що розвиваються, не згодних з політикою «рівних можливостей», стає одним із завдань розвитку міжнародної торгової системи.

Міжнародна торгівля товарами та послугами все більш перетинається з міжнародним рухом капіталів. Зростає мобільність факторів виробництва, лібералізація торгівлі і руху товарів і послуг з експортом капіталу. Країни-експортери використовують прямі іноземні інвестиції для просування на іноземні ринки товарів і послуг, створення виробничих, збутових мереж або комерційної присутності сервісних компаній. Така практика застосовується для проникнення на внутрішні ринки країн-партнерів і з метою уникнути митний або інший захист цих ринків.

Під впливом сукупності перерахованих факторів на світових ринках загострюється конкуренція, наслідком чого є посилення вимог до якісних параметрів продукції, що експортується та її маркетингу. Цінова конкуренція виробників все більш поступається місцем неціновій, тобто орієнтації на задоволення майбутніх потреб і очікувань споживача. Змінюється саме поняття «якість»: воно охоплює тепер не тільки споживчі властивості товарів та вимоги до їх безпеки і екологічності, а й методи організації всієї системи виробництва і збуту.

Доцільно розробити власну політику залучення іноземних інвестицій, враховуючи мотивацію ТНК-інвесторів і базові положення теорій прямих іноземних інвестицій. Політика залучення прямих іноземних інвестицій (ПІІ) повинна проводитися не імпульсивно, а

усвідомлено сприяти їх залученню в цільові галузі і сектори економіки. При формуванні стратегії залучення ППІ слід мати на увазі, що в швидко мінливій економічній ситуації така стратегія може бути застосована до динамічної моделі розвитку світової економіки. Вона повинна виявити позитивні ефекти від ППІ в умовах змін в економіках, що експортують капітал, змін позицій конкурентів України, а також нових економічних реалій [1].

Узагальнюючи вищесказане, вважаємо за доцільне актуалізувати в стратегії національної безпеки та інших стратегічних документах ті питання, які не враховано в світлі постійних структурних змін в міжнародній торгівлі і в цілому в світовій економіці. Необхідним є також безперервне коригування стратегії національної безпеки і стратегії соціально-економічного розвитку до 2020 року при реалізації поставлених довгострокових стратегічних цілей. Необхідно звернути серйозну увагу на освіту, як на один з чинників конкурентоспроможності України. Потрібні нові підходи, нова якість підготовки фахівців в сфері економічної безпеки, зовнішньоекономічної діяльності, митної справи з актуалізацією в стандарті і навчальних планах постійно мінливих геополітичних і геоekonomічних реалій.

Список використаних джерел:

1. Кулицький С.П. Про перспективи розвитку української економіки у 2016 р.: [Електронний ресурс] / С.П. Кулицький // Резонанс. – 2016. – № 3. – С. 3-17. – Режим доступу: <http://nbuviap.gov.ua/images/rezonans/2015/rez3.pdf>.

УДК 334.732:631.115.8

Коломієць Світлана, здобувач

*Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка,
м. Полтава, Україна*

ХАРАКТЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ОБСЛУГОВУЮЧИХ КООПЕРАТИВІВ

Kolomiets Svitlana, Researcher

PECULIARITIES OF AGRICULTURAL SERVICE COOPERATIVES

Сьогодні обслуговуючі кооперативи найбільше відповідають інтересам селян, оскільки є справді селянськими підприємствами. Однією з унікальних властивостей обслуговуючих підприємств виступає їх орієнтація на якомога повніше задоволення економічних потреб своїх членів, які одночасно є і його клієнтами і власниками, а не на отримання якнайбільшого прибутку [1, с. 109]. По своїй суті обслуговуючі кооперативи є високоорганізованою формою взаємодопомоги. Їх навіть можна розглядати як допоміжні або обслуговуючі структури по відношенню до тих головних економічних завдань, які ставлять